

Pre Après

Kjærlighet, klær
og kontrovers

SIDE 12-13

Martin Bech Holte

Hemmeligheten
med demokratiet

SIDE 16-17

Tirsdag 18. februar 2025 • Årgang 62 • Utgave nr. 1 • Uavhengig studentavis ved Norges Handelshøyskole

K7

BULLETIN

En guide til skolens lesesaljungel:

Hører du til blant finansbrødrene og BEDS-eliten
eller er du en engstelig førstekullist?

SIDE 24-25

NYHETER

- 3 Leder: NHH - for de som vil passe inn?
- 4 Legger ned Akademika og 12 grupperom
- 5 Kommentar: Jeg gjør mange imponerende ting - å være her er ikke en av dem
- 6-7 Hamrer løs mot NHH
- 8 Simen Velle om boligmarkedet, utdanning og universitetstitler
- 9 Kommentar: Forelesningens tragedie
- 10 NHH kan bli universitet
- 11 Kommentar: «Universitetsstatus» gagnar ingen bortsett fra rektoratet

ØKONOMI & SAMFUNN

- 12 - 13 Kjærlighet, klær og kontrovers
- 14 Uenige om veien videre for SAM4
- 15 Toll rammer egne innbyggere
- 16-17 Hemmeligheten til demokratiet
- 18 En Bølle med fire ben
- 19 DA BØLLE BULLETT BEST!
- 20-21 Møt NHHS' nye leder

MAGASIN

- 22 - 23 Lovgivningen for alkoholreklame fyller 50 år
- 24 - 25 Hvilken salkriger er du?
- 26 From cancer research to sourdough
- 27 Satire: K7 Kapital lanserer K7 koin
- 28 Morgendagens Næringsliv

Denne utgaven er laget med støtte fra Kulturstyret i Bergen

K7

www.k7bulletin.no
Helleveien 30
5042 Bergen

Ansvarlig redaktør
Eilat Furnes

Nyhetsredaktør
Jakob Fougner Myrbakk

Økonomi & samfunnsredaktør
Oskar Bondkall

Magasinredaktør
Ruben Vestbøstad Vik

Journalister
Albert Skjelbred
Derek Liang
Eivind Nejad-Trondsen
Emil Lund Skålsvik
Jasmine Athea Næss
Jørgen Lund Johannessen
Jørgen Thorud
Kaja Flote
Kenan Viteskic
Kennedy House
Lars Joakim Jørstad
Leo Saito Ragner
Linn Nordby
Magnus Elias Dahl
Marcus Hasselberg Ness
Maya Ester Jourabchi Heren
Peter Schjelderup-Aslesen
Ruben Vestbøstad Vik
Serenne Vikebø
Sondre Grindheim
Tia Kroenke
Victoria Fuglerud

Kommentar
Hans Geelmuyden

Art Director
Oscar Klaussen

Grafisk utforming
Filip Bøe
Jenny Holme
Himani Sharma
Yogesh Dhakal
Alban Poutier

Takk til våre venner i Studvest for lån av grafiker.

Kontakt oss på:
red@k7bulletin.no

NHH - for de som vil passe inn?

ANSVARLIG REDAKTØR, EILAT FURNES
PHOTO: OSKAR BONDKALL

Handelshøyskolen har som mål å være en skole «for de som vil noe mer». En skole for studenter som vil mer enn gjennomsnittet, men mer enn hvem, og mer enn hva?

NHH er en skole som former ledere, men kanskje først og fremst ledere som ikke tar ledelsen? Her utdannes fremtidens mellomledere, fremtidens Excel-funksjonærer, fremtidens garantister for at det som allerede fungerer, fortsetter å fungere. Innovasjon? Tja. Vi på NHH snakker mye om det. Noen av oss skriver kanskje en master om det og.

Vi nordmenn sier vi vil mer, men vi vil egentlig ha minst mulig risiko

Kanskje det er en del av et større samfunnsproblem? Da Martin Bech Holte nylig trådte inn i samfunnsdebatten med boken Landet som ble for rikt, der han blant annet mener at offentlige utgifter eser ut, gikk to SSB-forskere hardt ut mot hans bruk av Maddison-databasen – en av dem er selv NHH-alumnus. Ingen ringte ham for å slå av en prat om tallbruken, ifølge ham selv. Kritikken kom i form av medieoppslag, en kald skulder og uvilje til

å diskutere utover det offentlige rom.

Da Bech Holte nylig foreleste på NHH, jublet salen. 30 professor emeritus var til stede. Flere av dem hadde faglige innvendinger, men de takket ham likevel for å ha reist debatten. Visner janteloven med alderen – eller er det bare tryggere å skille seg ut når man allerede har gått av med pensjon?

«Vi kan kjøpe hele Sverige om vi vil», men hadde vi turt å bygge det?

På den andre siden av kjølen ser vi noe annet. Svenske Spotify, Klarna og Northvolt. Der gründermiljøet i Norge fortsatt er preget av forsiktighet og risikoaversjon, har Sverige skapt et økosystem hvor kapital, talent og selvtillit møtes. Selv om ikke alle selskapene lykkes, starter svenske gründere ofte med store ambisjoner og tenker globalt fra dag én.

Vi nordmenn starter med en Power-

Point til Innovasjon Norge.

Kanskje er det ikke tilfeldig at Norge er verdensmester i offentlig pengebruk, mens Sverige har fostret selskaper som faktisk endrer verdensøkonomien. Her på NHH lærer vi å analysere markedene,

for et inspirerende foredrag. Det fikk meg til å lure: Hva har han egentlig inspirert til? Vil vi se en endring i ytringsklimaet på NHH? Vil flere tørre å gå egne veier?

Eller vil vi fortsette å vente på at noen andre tar sjansen, uten å si det vi egentlig

“Vi nordmenn starter med en PowerPoint til Innovasjon Norge.”

men hvor mange av oss skaper dem?

Vi på NHH snakker ofte om innovasjon og risikovilje, men i praksis er det trygge- re å velge det som ikke er kontroversielt? Konsulent. Bank. Stillhet, fremfor å mene noe.

Så hva blir vi egentlig inspirert til på NHH?

Etter foredraget til Bech Holte sto det en lang kø med studenter som takket ham

mener? Vil vi la andre gå den veien vi selv ikke tør, og gå glipp av muligheter?

NHH kan gjerne holde på slagordet, men da bør vi leve opp til det, eller være ærlige om hvem vi faktisk er:

De som vil passe inn.

Pusser opp: Legger ned Akademika og 12 grupperom

Mangel på leseplasser har ved flere anledninger skapt debatt ved Norges Handelshøyskole (NHH). Nå har styret vedtatt nye endringer.

OVER SER MAN PLANTEGNINGENE FOR DET NYE ARBEIDSMRÅDET MED INSPIRASJONSBILDER TIL INTERIØREN. TIL VENSTRE PÅ BILDET SER MAN GK. FOTO: EIENDOMSAVDELINGEN NHH

OVER SER MAN DE NYE PLANTEGNINGENE FOR SPEILSALEN. AUD MAX LIGGER TIL HØYRE PÅ BILDET, OG DET NYE AUDITORIET SER MAN ØVERST TIL VENSTRE. FOTO: EIENDOMSAVDELINGEN NHH

Leo Saito Ragner

Styret og eiendomsavdelingen ved NHH har vedtatt at 12 grupperom i Speilsalen skal fjernes. Rommene det gjelder er U8-U14 og U19-U15. I stedet skal det bygges et klasserom egnet for mellomstore og studentaktive klasser – som undervisning for Business Economics and Data Science (BEDS) og gruppetimer for Bachelorstudentene i økonomi og administrasjon (BØA).

Stenger ned Akademika

Til gjengjeld stenges Akademika før 1. mai i år, etter 20 års drift. Administrativt Forskningsfond (AFF) stenges også ned i samme periode. På området skal det bygges nytt leselokale med fire grupperom, åtte båser og 12 bord tilsvarende de nye løsningene i førsteetasje på biblioteket.

Den nye løsningen vil gi 102 leseplasser, som er 30 flere enn de som fjernes fra speilsalen.

Håper på en god gjennomføring for studentene

Leder for Studentpolitisk utvalg (SPU) ved NHH Daniel Halleraker Vihovde ser lyst på endringen.

– Jeg tror når alt er ferdig så kan det være ganske positivt.

Vihovde er derimot kritisk til reduksjonen i ordinære grupperom, som er veldig populære blant studentene.

– Vi følte også at det var litt lite kommunikasjon mellom styret og studentene, legger han til.

SPU-lederen ønsker mer aktiv kommunikasjon fremover, slik at studentene også får si sitt i slike saker.

– Men nå skal det bli gjort, så best at det blir gjort på en god måte, og vi håper at byggingen skal gå bra, og stå ferdig på tid.

Om hva med Akademika?

– Spesielt til kjøp av pensumbøker, håper vi i SPU at Sammen og Akademika kan få til et samarbeid, slik at de kan stå her på stand i starten av semesteret.

Slik vil elevene slippe å dra til sentrum, hvor det ikke er noen garanti for at de selger ØKAD-bøker, sier Vihovde.

En positiv endring for studentene

Eivind Drange er ansvarlig for eiendomsavdelingen ved NHH.

– Dette er en positiv endring for studentene, sier han.

Klasserommet vil ifølge Drange tilrettelegge et mer pedagogisk miljø for en kapasitet dagens klasserom ikke støtter. Det vil også øke antall plasser på skolen, som er et sterkt behov for studentene.

Stemmer det at dette er et klasserom som er tilrettelagt for BEDS, og deres undervisning?

– Dette er en misforståelse, presiserer Drange. BEDS har vært med å aktualisere behovet og kommer til å være en aktiv bruker, legger han til.

Rommet vil ifølge Drange også kunne brukes av en rekke BØA- og MØA fag,

samt stå ledig som leseareal i eksamensperioden.

Han påpeker også at det er synd at Akademika forsvinner, men at det er nødvendig for studentene.

Det nye lesearealet skal bryte grunn i starten av mai og auditoriet sent i juni. De er planlagt ferdig henholdsvis til semesterstart og tidlig september.

Plantegningene inkludert i teksten er fra januar 2025, og små endringer kan forekomme fremover.

VIKEBØ ØNSKER AT MENNESKENE RUNDT HENNE SKAL BEHANDLE HENNE SOM ENHVER ANNEN VENN, STUDENT, ARBEIDSTAKER ELLER MEDMENNESKE.
FOTO: PRIVAT

Jeg gjør mange imponerende ting - å være her er ikke en av dem

Jeg har fått skryt av medstudenter bare for å gå på NHH, skriver Serenne (23).

Serenne Vikebø

Rullestolen gjør at jeg blir sett opp til bare ved å gjøre det samme som alle andre. Da føler jeg meg som en venstrehendt som får ros for å bruke en venstrehendt saks: forvirret og mye mer hemma enn jeg er. Hvorfor skal jeg hylles for å eksistere med en rullestol på campus?

Jeg gjør mange imponerende ting. Jeg har kommet inn på et vanskelig studie, jeg har vært leder for inntil fire organisasjoner samtidig, jeg jobber ved siden av studier, har fem organisasjonsverv og jeg er offentlig forkjemper for mine hjertesaker. Jeg setter alltid pris på skryt for slikt som dette. Jeg trenger imidlertid ikke skryt for å gjøre helt dagligdagse ting som å bli med på en studietur, handle på butikken eller rett og slett bare «være her».

Det spørs også hvem som skryter. Er det en som droppet ut av videregående som synes det er imponerende at jeg går på NHH, tar jeg det som et kompliment. Går personen derimot på NHH selv, er det en ganske tydelig undertone. Det er ikke det at jeg går på NHH som imponerer dem. Det er det at jeg går på NHH, til

tross for min funksjonshemming. Som om jeg ikke egentlig hører hjemme der.

Dette underbygger et dypere samfunnsproblem, nemlig oppfatningen av at funksjonshemmede er syke, pleietrengende og aldri går utenfor sitt eget hjem. Jeg har aldri forstått denne utbredte synsvinkelen. Det er klart at noen få funksjonshemmede oppfyller oppfatningen, men de fleste faller langt utenfor dette synet. Er det så vanskelig å tro at jeg kan ha ambisjoner, et aktivt og sosialt liv og et behov for en kveld med sjokolade og Netflix – akkurat som alle andre?

Akkurat som en brillebruker ikke føler seg inspirerende ved å lese en bok, føler dermed ikke jeg meg imponerende fordi en rullestol og assistenter gjør at jeg kan studere.

Vi er som alle andre, gjør som alle andre, og vi er like forskjellige som alle andre. Noen sliter på skolen og tar aldri høyere utdanning, mens andre synes skolen er det gøyeste på jord og går videre til å ta en doktorgrad. Noen liker tall, andre liker samfunnsfag. Noen er på by'n til klokken

tre hver helg, mens andre foretrekker en rolig kveld hjemme. Vi må normalisere å møte funksjonshemmede som enhver annen borger, uten fordommer.

Jeg kan gjerne motta skryt for innsatsen jeg legger ned i studiene mine, men ikke for å bare møte opp til eksamen.

HER BLIR VIKEBØ INTERVJUET TIL TV HAUGALAND UNDER EN EL-INNEBANDY-TURNERING I ÅKRAHALLEN UTENFOR HAUGESUND.
FOTO: PRIVAT

Hamrer mot NHH: - Ledelser

STUDENT HENRIK HAMRE ER KRITISK TIL LEDELSEN PÅ NHH.
FOTO: OSKAR BONDKALL

Eilat Furnes, Emil Lund Skålsvik og Jakob Myrbakk

Flere er forvirret over gjentakingsordningen for fag ved Norges Handelshøyskole (NHH).

I høst skrev K7 Bulletin at NHH endret reglene for gjentak av eksamen. En måned senere mottok studentene en kontrabeskjed om at endringen ble utsatt på grunn av at informasjonen ble sendt ut etter fristen for oppmelding i fagene.

Studenter hevder at de siden har fått ulike beskjeder fra eksamenskontoret vedrørende om de får ta eksamen eller ikke.

Hvis rådgiveren ikke har peiling, hvem skal vi da spørre?

Ifølge tredjekullist Henrik Hamre (25), skal det ha vært mulig å melde seg opp i fag på Studentweb selv om studenten ikke har rett til å ta eksamen i det påfølgende semesteret. Hamre forteller at han selv har vært i kontakt med et titalls studenter som var forvirret rundt den nye ordningen. Selv gikk han glipp av eksamen i BED1 på grunn av sykdom.

På kommunikasjonsplattformen Canvas har tredjekullisten sendt ut et informasjonsskriv til medstudentene om den nye ordningen på eget initiativ. Frem til han selv fikk oversikt, opplevde også Hamre at kommunikasjonen var uklar.

– Jeg spurte rådgiverene, men de visste ikke hvem gjentakingsordningen faktisk gjaldt. Hvis rådgiveren ikke har peiling, hvem skal vi da spørre?

Hamre forteller at det har vært mye frem og tilbake med den endrede gjentakingsordningen, og at skolen ikke har informert på Canvas.

– Studentene har vært holdt helt i mørket, sier han.

Studenter reagerer på uforutsigbar praksis

Flere studenter opplever at informasjon om gjentakseksamener ved NHH har vært uklar og motstridende, opplyser kilder K7 Bulletin har vært i kontakt med.

Noen meldte seg av eksamen i høst for å lese i juleferien, i troen på at de kunne ta den i januar. Først senere fikk de vite at dette kanskje ikke var mulig likevel. Andre forteller at de fikk bekreftet både muntlig og via Studentweb at de kunne ta eksamen, før de senere fikk motsatt beskjed skriftlig.

I enkelte fag skal eksamensdatoer ha vært oppført i TimeEdit og Canvas, men senere blitt trukket tilbake, ifølge kildene. Studenter reagerer også på det de mener er en uforutsigbar praksis, der informasjon endres uten forvarsel eller tilstrekkelig informasjon i ettertid.

Et symptom

Henrik Hamre mener at forvirringen rundt gjentakingsordningen er et symptom på et dypere problem.

– Ledelsen hevder at de har kapasitetsproblemer, men det fremstår mer som et spørsmål om prioritering. De må rett og slett lære seg å disponere tiden sin bedre.

Han mener at mange av dagens problemer kunne vært løst med bedre ressursbruk.

– I stedet for å sende ut én felles beskjed, velger de å bruke tiden sin på å svare på e-poster individuelt. Hadde man effektivisert kommunikasjonsavdelingen kunne man eksempelvis reallokert ressursene til å få inn en fast studentpsykolog på bygget - noe jeg mener er en viktigere prioritering.

Mener ledelsen gjør for lite

Hamre mener at ledelsen ikke tar studentene på alvor, og peker på en avstand mellom studentbasen og høyblokken.

– De snakker ikke med studentene og de møter oss ikke der vi befinner oss mest, og de får derfor ingen innsikt i og forståelse for hvordan det faktisk er å være student på NHH.

Han mener at dette kommer spesielt tydelig frem i oppfølgingen av studentene.

– De gjør for eksempel minimalt for

mental helse. Ja, de gjør noe, men de kunne gjort så mye mer.

Det kan ikke være studentforeningens ansvar alene, mener han, og peker på en generell mangel på vilje til kommunikasjon.

– Først når saker kommer i media ser vi at ledelsen enten handler eller bortforklarer seg til stormen er over, sier han.

Ledelsen vil sende ut en klargjøring

Prorektor Stig Tenold peker på at det som står i emnebeskrivelsen for et fag er det som gjelder.

Da de vedtok å endre gjentakingsordningen, var en av tilbakemeldingene fra studentene at man måtte ha en overgangsperiode for studenter som ikke følger normal studieprogresjon.

– Det å ha to eksamener i samme emne for samme gruppe har utvilsomt skapt forvirring, sier han.

Prorektoren forteller at det alltid vil være friksjoner når det er endringer.

– Hvis vi har gjort feil er det kjempe dumt, vi forsøker å behandle likt og ha klar kommunikasjon.

Tenold opplever ellers at ledelsen er tett på studentene.

– Avstanden her er uendelig mye kortere enn mange andre steder. For eksempel det nye Kjernestyret – fire av disse studentene kjente vi allerede fra før, sier han.

De tar ikke studentene seriøst

PROREKTOR STIG TENOLD
FOTO: HALVOR GRØSTAD

Som tiltak for mental helse på NHH trekker han frem at de har utvidet studie-veiledningskapasiteten.

– Mye av det som går på psykisk helse går gjennom Sammen. Ellers gir vi støtte til arrangementer som Verdensdagen for psykisk helse, legger han til.

For forvirringen rundt gjentakordningen, peker han på at det gjelder en overgang. Når overgangen er over vil det ifølge Tenold redusere kompleksiteten.

– Så må vi være tydelig på beskjeder og sørge for at informasjonen kommer tidlig. Vi vil sende ut en klargjøring, avslutter han.

Betyr ikke at det blir gjort noe med

Leder for studentpolitisk utvalg Daniel Halleraker Vihovde, er klar over

tematikken.

– Fra elevene er det mye misnøye. Det er veldig få som snakker positivt om eksamenskontoret, sier han til K7 Bulletin.

Han legger til at det ikke er lett for enkeltstudenter å kommunisere med en hel seksjon. Studentpolitisk Utvalg viderefører tilbakemeldingene de får fra elevene, men Vihovde presiserer at de har begrenset betydning.

– Når vi sier noe til ledelsen, betyr det ikke at det blir gjort noe med.

Studentpolitisk ansvarlig i kjernestyret Torgeir Skipenes Titlestad sier det per nå er mye forvirring rundt den nye koordinatoringen. Likevel sier han at de ikke har mottatt klager fra studenter angående kommunikasjonen med ledelsen.

Titlestad sier også de har hatt god dialog med eksamenskontoret, gjennom ledelsen.

HENRIK HAMRE ER ET KJENT FJES I STUDENTFORENINGEN
FOTO: OSKAR BONDKALL

– De er stort sett veldig opptatt av vår mening, sier han til K7 Bulletin

Likevel har kjernestyrets direkte dialog med eksamenskontoret ikke kommet særlig langt.

– Vi har planlagt møte. Dere har ikke hatt møte med dem enda?
– Nei, men det er veldig snart.

FOTO: OSKAR BONDKALL

Simen Velle om boligmarkedet, utdanning og universitetstitler: - Du må faen meg være helt unikt god på det du driver med

LEDEREN AV FRPS UNGDOMSPARTI (FPU), SIMEN VELLE.
PHOTO: OSKAR BONDKALL

Fremskrittspartiets nye gullgutt var en av gjestene under årets Studentsymp. - Jeg er ikke for å straffe folk for å eie en bolig nummer to, sier han til K7 Bulletin.

Jakob Myrbakk og Eivind Nejad-Trondsen

FrP ønsker å knytte studiestøtten til halvannen gang statens grunnbeløp, som blir 186 042 kr. Velle mener dette gjør det lettere å være fulltidsstudent, om man ønsker det.

Er ikke dette uvanlig for et parti som først og fremst ønsker å kutte offentlige utgifter?

- Høyere utdanning er en investering. Og når høyere utdanning fungerer som den skal, så er hver eneste uteksaminerte student en skattebetaler i veldig mange år framover.

Men hva med boligmarkedet?

Samtidig vil FRP senke formueandelen på sekundærboliger. I programmet står det at dette er for å gjøre det billigere å leie.

Pusher ikke dette studenter ut av boligmarkedet?

- Ikke hvis man bygger flere boliger. Det bærende poenget er jo at alle de tiltakene alle politikerne har, ikke kommer til å funke hvis man ikke bygger flere boliger.

Han avviser at å lette skatten på sekundærboliger vil drive prisene opp og peker på at det er regulering som er det store problemet.

- Jeg er ikke for å straffe folk for å eie en bolig nummer to.

- Det store problemet med boligmarkedet i Norge er ikke at noen mennesker

eier noen utleieboliger. Problemet er at det reguleres tusenvis av boliger for lite hvert eneste år, over hele landet, sier han.

FpU-lederen peker på at kommuner og bystyrene rundt i landet ikke sier nok ja. Når Bulle spør om eventuelle autonomiproblemer sier han likevel at lokaldemokratiet bør råde.

Så om dere er i regjering, så har ikke det så mye å si, hvis det er snakk om en Arbeiderparti- eller SV-kommune?

- Nei, da må folk stemme Fremskrittspartiet i kommunevalget og. Det er ikke min feil at folk stemte Arbeiderpartiet i 2023.

- Flere sivilingeniører er en jævla god idé

Martin Bech Holte skriver i boka *Landet som ble for rikt* at for få nordmenn studerer realfag. Velle sier seg enig.

- Det er ikke noe jeg har fått gjennomslag for i Frp, men FpU har politikk på at vi ønsker kun å gi stipend-delen av studiestøtten til samfunnsøkonomisk lønnsomme studieretninger.

Vil økonomiutdanningen falle under det?

- Det er ikke opp til meg. Det er opp til en dialog mellom LO, NHO og Kunnskapsdepartementet.

Han legger også vekt på at studietilbudet burde være mer drevet av nærings-

livsbehov.

- Hvis academia ikke snakker med næringslivet, og næringslivet og academia ikke snakker med staten, så tror jeg vi har et problem.

- Norge skal inn i det grønne skiftet. Man skal investere tungt i det. Sannsynligvis er det å få jævlig mange flere sivilingeniører en jævla god idé. Og så kan man også si at det sannsynligvis er nok folk med master i kjønnteori.

Universitetstittellen

Etter nyttår ble terskelen senket for å oppnå akkreditering som universitet. Velle har ikke tatt stilling til det nye direktivet, men mener nivået burde være høyt for all høyere utdanning.

- Jeg tenker at tittelene 'professor' og 'universitet' skal man verne om. Man skal passe på at sånne begreper ikke vannes ut.

- Hvis du skal kalle deg selv et universitet og tilby doktorgrader og mastergrader, må du faen meg være helt unikt god på det du driver med.

Han ønsker derimot ikke å kommentere hvorvidt NHH burde bli et universitet.

Pitch til NHH

- Min pitch til NHH-studenten? En

veldig kort setning. En av mine favorittsetninger.

- 'Ungdom for færre grenser og flere muligheter'.

K7 Kapital

Rødt lys til Grønland

Velle bekrefter overfor K7 Kapital at Fremskrittspartiet ikke ønsker å presse Norges historiske krav på Grønland, dersom de kommer i regjering.

Han virker dypere investert i Grønland i Oslo, hvor han ønsker å *ta tilbake kontroll i gatene*.

- Og så opplever jeg ikke at det er så veldig mange som er interessert i å kjøpe Grønland i Oslo.

Ville du byttet Grønland med Grønland?

- Nei. Jeg synes det er mye god mat på Grønland i Oslo.

Med dette er K7 Kapitals anbefaling å holde på Grønland (øy), og kjøpe mer av Grønland (Oslo).

STUDENT MANGUS DAHL SPØR OM SKJERMBRUK GJØR OSS BLINDE UNDER FORELESNING
FOTO: ERIK BUCHER JOHANNESSEN

Forelesningens tragedie: Alle er til stede, men ingen er her

Hvorfor møter vi opp på forelesning hvis vi bare skal scrolle?

Magnus Elias Dahl

Går man inn i et auditorium under en forelesning på NHH, blir man møtt av en vegg med laptopper. Når foreleser tar en kunstpause eller snakker litt lavt, høres en skildrende elv av tastetrykk gjennom rommet. Selv i fag hvor de fleste egentlig ikke har bruk for PC, vil det være mulig å se et lite hav av skjermer. Mange av oss scroller til og med på mobilen under forelesningene.

En ting mange, inkludert meg, sliter med når det kommer til skjermbruken, er tendensen til å gjøre alle andre ting enn å følge med på forelesningen. Det er jo lett for å gjøre alt annet enn å høre på en tung forelesning. En studie fra 2020, og flere andre studier viser likevel at det å bedrive utenomfaglige aktiviteter på PC under forelesninger, fører til dårligere faglige prestasjoner. Og dette vet vi jo. Men hvorfor gjør vi det likevel?

Feil bruk er ikke nødvendigvis kjernen i problemet heller, men kanskje læringen som potensielt går tapt. Ifølge en studie

fra 2024 ved NTNU, fører det å skrive for hånd til økt aktivitet i hjernen, noe tidligere studier også har vist. Noe av forklaringen er at informasjonen i større grad må prosesseres ved å omskrive det

som blir sagt, huske mer, og organisere notatene siden det går saktere enn bruk av PC – I bunn og grunn, høyere grad av tilstedeværelse istedenfor å skrive alt ned uten å tenke på hva som skrives. Dette vet

jo mange av oss også, likevel gjør vi ikke noe med det.

Hvis målet er å skrive ned så mye som mulig, er PC definitivt optimalt. De digitale hjelperne tar også mye mindre plass både i sekker, på pulter og i hyller enn skrivebøker. Og som flere forelesere sier, kommer mye av læringen fra oppgaveløsning, fagbøker og annet, ikke kun fra forelesningene.

Det er jo fordeler og ulemper ved både PC og penn og papir. Penn og papir gir kanskje bedre læring, mens PC gjør det lettere å skrive ned alt. Alt i alt tenker jeg at vi burde tenke nytt om vårt forhold til skjermbruk, spesielt under forelesninger. Hvis det er FOMO som får oss til forelesningen, kan vi like godt lære så mye som mulig mens vi er der.

FØRSTEKULLIST OG BULLIST MAGNUS ELIAS DAHL
FOTO: KENAN VITEŠKIC

NHH kan bli universitet. - Latterlig, sier UiO-professor.

Kunnskapsdepartementet annonserte før jul at det skulle bli lettere å bli universitet fra første nyttårsdag. Nå trenger institusjoner kun ett doktorgradsprogram for å kunne kvalifisere seg til status som universitet. Tidligere var det krav på fire.

Jakob Myrbakk og Linn Nordby

Professor i statsvitenskap ved UiO Bernt Hagtvet har vært aktiv i debatten om allmenngjøringen av universitetstittelen. I Aftenposten omtalte han i sommer Universitetet i Innlandet som et zombieuniversitet, da det fikk universitetstittelen.

Hagtvet er like kritisk til at NHH skal oppnå universitetsstatus.

- Det er latterlig, sier professoren til K7 Bulletin.

- Handelshøyskolen har en utmerket profil som den har nå.

Han omtaler det som kun en endring av skilter, og håper at den nye forsknings- og høyere utdanningsministeren gjør noe med det, selv om han ikke virker optimistisk.

- Ingenting er vunnet ved at NHH blir universitet, legger han til.

Universitetsinflasjon

Vi har nå elleve universiteter i Norge, ikke inkludert Høgskulen på Vestlandet som leverte universitetsøknad i 2024. Svenskene har 18, danskene kun åtte. Med den nye ordningen kvalifiserer minst ni nye høyskoler seg til å bli universiteter.

Hagtvet skriver i Aftenposten at normalisering av universitetstittelen bidrar til å svekke den generelle utdannings-

valiteten i Norge. Videre tror han det vil tvinge frem mer rangering av universitetene, siden det blir vanskeligere å vite hvor gode de faktisk er.

- Folk mister respekt for hva universitetet er, sier han til K7 Bulletin.

Ingen reell endring

Rektor på handelshøyskolen Øystein Thøgersen mener likevel at det ikke vil bli noen reell endring.

- Dette er ikke en prosess vi har drevet frem. Vi lever lykkelige som en business school og et specialized university. Satt litt på spissen er dette et tilbud som kom i postkassen.

NHH er forskningsintensivt, med dybde lik de gamle universitetene i Bergen eller Oslo, ifølge rektoren. NHH er allerede et specialized university, en vitenskapelig høyskole, og Thøgersen poengterer at det kun gjenstår å bli et universitet. Han mener det egentlig handler om semantikk.

- Dette er kanskje noe av det Hagtvet ikke har fått med seg. I dybde og kvalitet er vi like, men vi er spissere.

Han legger til at NHH ligger milevis over myndighetenes krav for å bli godkjent som et universitet, ettersom det er en betydelig produksjon av doktorgrader.

I tillegg sier han at det ikke vil ha noen

praktisk betydning for studentene som går på skolen, bortsett fra de tradisjonelle samfunnsmessige endringene som uansett ville vært der – uavhengig av om NHH ville hatt høyskole- eller universitetsstatus.

Universitet NHH?

Det rektoren trekker frem som den interessante delen av debatten er om hvorvidt navnet Norges Handelshøyskole vil bestå. Her sammenligner han skolen med det anerkjente sveitsiske Universitat St.Gallen.

- I gamle dager het det handelshøyskolen i St.Gallen, eller HSG, men nå heter det Universitet HSG.

Han legger til at de har såpass stor innflytelse på eget navn, slik at dette nødvendigvis ikke blir problematisk. Thøgersen utelukker likevel ikke et navnebytte som inkluderer ordet universitet, men at dette vil bli en avgjørelse for styret. Han beskriver det likevel som en naturlig vei videre, hvis NHH skulle fått en formell universitetsstatus, men at det må gjøres på en måte som bevarer merkenavnet skolen har i dag.

BERNT HAGTVET
FOTO: UNIVERSITAS

Universitetsstatus gagner ingen - bortsett fra rektoratet

FOTO: NHH

Eivind Nejad-Trondsen

Siden regjeringen endret lovverket for kravene til universitetsstatus, har NHH føyd seg inn i rekken av statuskåte høyskoler som nå forsøker å oppnå denne anerkjennelsen. Det er noe ironisk at rektoratet mener NHH nå har gjort seg fortjent til den gjeveste tittelen blant utdanningsinstitusjonene i landet, samtidig som skolen stadig faller på rangeringene over Europas beste handelshøyskoler. I stedet for å bidra til utvaskingen av universitetsbegrepet burde ledelsen heller fokusere på tiltak som faktisk gagner fakultetet og studentene.

Universitetsstatus gir ikke automatisk kvalitet

De som støtter jaget etter universitetsstatus burde se på resultatene fra de 16 skolen som har gikk fra å være høyskoler til universiteter, mellom 2005 og 2018. Flere institusjoner har slitt med å opprettholde akademiske standarder etter at de ble universiteter. Under jakten på universitetsstatus har ting som nødvendige ressurser eller det akademiske fundamentet for å gjøre overgangen vellykket måttet

vike. I stedet investeres det ofte i spesifikke byråkratiske tiltak som tilfredsstillende kriteriene for å bli et universitet, uten at det gagner skolen. En tittelendring gir heller ingen garanti for høyere kvalitet; tvert imot fører den oftere enn ikke til et overdrevent fokus på byråkratiske kriterier fremfor faglig dybde. Dette er like smart som at BI skulle tro at de kunne vinne Bergensbaneløpet bare fordi de kjøper dyre joggesko.

Mindre fokus på undervisning, mer på kvantitativ forskning

NHH sliter nok fra før med professorer som er mer interessert i siteringspoeng enn i å huske navnene på studentene. Selv stiller jeg spørsmål ved hvordan rektoratet vil tilpasse et insentivsystem der publisering i akademiske tidsskrifter ikke blir prioritert fremfor undervisning. Dette har ført til et dårligere læringsmiljø for studentene, der professorer i større grad fokuserer på å oppfylle publiseringsskrav enn på å være tilgjengelige for undervisning og veiledning. Skal NHH gå i samme felle?

Spørsmålet vi må stille er: Hva vinner studentene og samfunnet for øvrig på at NHH blir et universitet? Er det virkelig et ønske om høyere akademisk kvalitet som driver prosessen, eller er det rektoratets jag etter status og flere forskningsmidler? Hvis endringen først og fremst handler om prestisje, uten en tydelig faglig gevinst, bør den avvises.

NHH har i nesten hundre år vært en internasjonalt anerkjent handelshøyskole med en sterk faglig profil. Universitetstitelen kan i verste fall undergrave denne arven snarere enn å styrke den. Det er på tide at vi stiller spørsmålet: Trenger vi virkelig enda et universitet – eller trenger vi en sterk, spesialisert handelshøyskole?

FOTO: OSKAR BONDKALL

PHOTO: PRE APRES / PRIVAT

Kjærlighet, klær og kontrovers

Kort tid etter at kjæresteparet leverte master ved Norges Handelshøyskole (NHH) skjøt selskapet fart.
– Folk er ikke så glad i å heie på NHH, sier Hermund Rokne Altenau.

Kaja Flote, Jasmine Athea Næss og Eilat Furnes

Gründerne Josefine Mork og Hermund Rokne Altenau gikk ut av NHH i høst – nå kombinerer de romantikk, entreprenørskap og selvutvikling. Paret startet nylig opp klesmerket Pre Après, sammen med Josefines eldre brødre.

På sosiale medier har paret flere tusen følgere. Nå bor de i Ålesund, der de lever mange TikTokers våte drøm – egen bedrift og en livsstil bestående av naturlige råvarer, isbading, trening og reiseliv.

Går det bra med deg, egentlig?

En økende trend blant unge er å optimalisere fysisk og psykisk helse for å bli den beste versjonen av seg selv. Med dette vokser det frem kontroversielle profiler, som Mr. Pimp Lotion med carnivore-diett og munnteip. Josefine og Hermund har ikke gått like hardt ut, men prøver å holde seg til rene råvarer og å unngå ultraprosessert mat.

Kostholdsendingen som kanskje har skapt mest reaksjoner, er valget om å redusere alkoholinntaket. Dersom man er kjent med helgeaktivitetene på NHH, vil

det være klart at en slik endring kan by på utfordringer. For gründerparet, som selv var aktive i kanonball og Svæveru, lot ikke reaksjonene vente på seg.

– Jeg fikk spørsmål fra folk som spurte: Går det bra med deg, egentlig? Jeg har gått fire år og vært utbrent, men når jeg først trener, spiser sunt, ikke drikker, så begynner folk å bli bekymra, ler Josefine.

Hermund forteller at han aldri har sett så mange som er utbrent og slitne eller

PHOTO: PRE APRES / PRIVAT

deppa som på NHH.

– Jeg føler jo at NHH er en litt sånn utbrent-fabrikk. Mye alkohol, mye som skjer i studentforeningen og sinnssykt mye skole.

– Hvis du skal starte noe, bør det være noe du er engasjert for

Det var parets felles fortid som alpinister som ble startskuddet, og reisen videre ble deres eget merke. Visjonen ble å skape klær som passer like godt på afterski, som på en cafe i byen.

– I begynnelsen var det egentlig bare et hobbyprosjekt. Det startet med en t-skjorte jeg hadde lyst på, men så fikk jeg ikke kjøpt den noe sted. Da bestemte jeg meg for at jeg ville lage den selv, sier Josefine.

Paret har raskt vunnet troverdighet blant både kunder, influensere og idrettsutøvere. De tror nøkkelen er å finne en målgruppe man selv er en del av. I tillegg har paret bygd opp et solid engasjement på TikTok.

Til tross for at merkevaren ikke kom-

mer tydelig fram i alle videoene, har gründerne alltid bedriften i bakhodet når de publiserer innhold på sosiale medier.

I en video med 1,2 millioner visninger trekker Josefine frem at den mentale helsen har godt av at man drikker to ganger i semesteret istedenfor to ganger i uken. Josefine legger til at de sikkert kunne formulert seg mindre kontroversielt, men at det slår an på TikTok. Engasjementet på plattformen drev businessen fremover.

– Vi har jo jobbet med Pre Après ved siden av skole til nå. Det har jo sikkert gått på bekostning av både karakterer og annen inntekt. Men ja, vi angret ikke på valget, sier hun.

Janteloven herjer på NHH

Miljøet på NHH ble ikke optimalt for gründerne. Mellom noen negative, anonyme kommentarer fra andre studenter, understreker paret at de fleste har vært støttende. Det var likevel først da selskapet tok av at skepsisen forsvant.

– Folk er ikke så glad i å heie på NHH,

sier Hermund.

Josefine forteller at det kan være skummelt å satse, når folk ser at man prøver å starte et selskap – uten en garanti for å lykkes.

– Jeg kan jo være ærlig å si at jeg til tider syns det var flaut å komme på skolen etter å ha lagt ut en del videoer på TikTok, sier hun.

Med tiden har paret lært seg å navigere.

– Nå kunne jeg ikke brydd meg mindre om hva folk syns. Så kan folk bare mene det de vil. Det er et godt tips til alle, legger hun til.

Alt er lov i klær og kjærlighet

Paret møttes under UKENs første hyttetur på den eminente NHHs-hytten – Kramboden, kun en måned etter at de begynte på NHH. Siden den gang har de holdt sammen.

– Vi har faktisk ikke hatt en eneste krangel på grunn av bedriften, sier Hermund.

Med 10-timers arbeidsdager, blir det en fordel at det er de to som tilbringer tiden sammen.

– Det er ikke sånn at vi går glipp av noe hjemme, fordi vi er her begge to. Du må ikke forklare til kjæresten at du kommer hjem sent, sier han.

Med samarbeid som går på tvers av landegrensener og tidssoner, er det sjelden at paret legger igjen jobben på kontoret. Selv på tur til USA, hadde gründerne bedriften med i kofferten.

– På skiferie i Colorado gikk vi innom en butikk vi likte svært godt, og introduserte oss, noe som resulterte i en ny butik-kavtale. Nå har vi fått et utsalgssted i USA, forteller Hermund.

Et klesskap fullt av knagger

Med fullført bachelor- og mastergrad fra NHH skal man være godt rustet til å starte en bedrift, men teoriene i læreboka har sjeldent reflektert virkeligheten for gründerparet.

– Jeg synes markedsføring er utrolig

spennende, og hadde gledet meg til faget på NHH. Men for å være helt ærlig ble jeg skuffet over hva som ble vektlagt i faget, kontra hvordan ting faktisk gjøres i praksis, sier Josefine.

– Eller for eksempel supply chain, som det å ha kontakt med en fabrikk. I praksis er det å sitte på WhatsApp og prøve å kommunisere med noen som snakker gebrokkent engelsk. Du må være menneskekjenner, sier Hermund.

– Eller for eksempel supply chain, hvor det vektlegges mye ulike teorier i hvordan man skal tilnærme seg leverandører. I praksis er det å prøve å kommunisere med noen som snakker og skriver dårlig engelsk på WhatsApp.. Du må være menneskekjenner, sier Hermund.

Tross manglende praktisk erfaring, tar Josefine og Hermund med seg et faglig grunnlag fra NHH:

– Jeg har flere ganger tenkt at jeg skulle ønske jeg gikk noe mer kreativt, men jeg angrer ikke på at jeg har gått på NHH. Man sitter igjen med en forståelse som man ikke hadde hatt om man studerte design eller markedsføring, sier Josefine.

Hermund sammenligner en utdanning fra NHH med knaggene i et klesskap – så blir erfaringen man får i praksis klærne du kan henge opp.

– Du kan ikke henge opp klærne uten å ha knagger.

Er du sober curious?

Dersom du også ønsker å redusere alkoholinntaket, er parets råd ganske enkelt: Bare ha en pils i hånda, og ikke gjør noe big deal ut av det. Det er stor forskjell på én pils og ti. Også må man ikke drikke helt frem til stengetid. Hvis man slutter å drikke klokken 23 i stedet for 03, blir dagen derpå mye mer tolererbar.

– Finn en balanse. Det må ikke være 15 pils, grøttefylla og kebab hver gang, sier Hermund.

PHOTO: PRE APRES / PRIVAT

PHOTO: PRE APRES / PRIVAT

Uenige om veien videre for SAM4

FOTO: WOLF ACHIM WIEGAND

- De senere årene har kurset vært deprimerende relevant, sier kursansvarlig.

Jørgen Thorud

Internasjonal handel og velferdsfaget ved Norges Handelshøyskole (NHH) endrer form, og generell likevekt vil ikke lenger være en like stor del av pensum.

- SAM4 er i bunn og grunn et kurs i generell likevekt. Noe av den viktigste innsikten som jeg håper at studentene får fra SAM4, er nettopp det at markedene henger sammen, og hvordan de henger sammen, sier kursansvarlig og tidligere bronsesvampvinner Linda Orvedal.

Professoren forteller at endringene vil føre til at studentene ikke skal lære om generell likevekt. Hun mener at dette betyr at det overordnede læringsutbyttet i SAM4 ikke kan videreføres.

- Så selv om forskningen er empirisk, så betyr jo ikke det at man ikke skal ha grunnleggende forståelser for de samfunnsøkonomiske sammenhengene, sier Orvedal.

Foreleseren trekker frem at med dagens geopolitiske situasjon, vil det å ha en grunnleggende forståelse for virkningene av internasjonal handel og handelspolitikk for en liten, åpen, økonomi være viktig.

- De senere årene har kurset vært deprimerende relevant, sier hun.

- Trenger ikke nødvendigvis en generell likevektsmodell

To av de sentrale bidragsytterne i revid-

eringen av SAM4 er undervisningsansvarlig ved institutt for samfunnsøkonomi, Lars Sørgard og nestleder ved samme institutt, Aline Bütikofer.

De forteller at det er instituttledelsen som har foreslått en revidering av SAM4 i samråd med NHHs, for å gjøre faget mer anvendt og øke fokus på empiri.

- Det har skjedd veldig mye med samfunnsøkonomifaget de siste 30 årene, det har blitt mye mer empirisk orientert. Vi ønsker å gi studentene instrumenter og dataverktøy som gjør at de kan selv studere ting og anvende ting i den virkelige verden, sier Sørgard.

Han peker på at det er veldig stort overlapp med dagens SAM4, men at metodene blir noe annerledes.

- For eksempel vil ikke generell likevekt bli undervist i like stor detalj som tidligere, sier han.

Veldig få studenter skriver om handelsteori i en generell likevekt

Aline Bütikofer peker på at man gjennom empiriske metoder f.eks. kan studere de kausale effektene ved hvordan en endring i toll fører til endring i prisen konsumentene må betale.

- Man trenger ikke nødvendigvis en generell likevektsmodell for å forstå ringvirkninger av en tolløkning, sier hun.

Hun legger til at de også ønsker at det skal være tydeligere integrert med de andre fagene på bachelor, blant annet MET4

og MET2, der man kan anvende denne kunnskapen inn i en praktisk tilnærming i SAM4.

Gir ikke modellene som brukes i SAM4 i dag tilstrekkelig innsikt?

- Modellene som læres bort i dag er absolutt relevante, men vi ser at studentene ønsker typisk å skrive en empirisk masteroppgave. Veldig få studenter skriver om handelsteori i en generell likevekt. Jeg har fordelt masteroppgaver de siste årene, og det er bare et fåtall som er interesserte i å anvende dette teoriapparatet i en masteroppgave. Så det er ingen tvil om at empirisk tilnærming er det som trengs der ute, poengterer Sørgard.

Uenige om innholdet

Sørgard peker på at hele økonomifaget handler om hvordan ting henger sammen, og forteller at sammenhengen fortsatt kan komme frem gjennom analyse i partiell likevekt, og med å studere alternativkostnader.

Sørgard er dermed uenig i påstanden om at vi mister noe grunnleggende som et resultat av de nye endringene.

- Å bruke det store apparatet knyttet til generell likevekt tror ikke vi gir så mye ny innsikt, gitt den innsatsen og tiden det krever, sier han.

Slutten på en epoke

Dersom omleggingen trer i kraft fra høsten 2025, kan denne høsten ha vært

Orvedal sitt siste semester som kursansvarlig for SAM4. Hun forteller at hun begynte å undervise i faget på 90-tallet, da sammen med Victor Normann, før hun fikk ansvaret alene etter at han ble statsråd. Senere har hun undervist i faget fram til nå med noen få avbrekk grunnet forskningspermisjon og jobb i konkurransetilsynet.

Hvordan har det vært å undervise i SAM4?

- Det var en student som kom bort til meg i kantina en dag, og fortalte at SAM4 var grunnen til at hun fullførte studiet, fordi hun følte seg sett i Aud Max. Det synes jeg var en veldig hyggelig tilbakemelding, fordi det er en krevende oppgave å få til nettopp dette i et så stort auditorium avslutter Orvedal.

FORELESER I SAM4 LINDA ORVEDAL
FOTO: NHH

FOTO: AP

- Toll rammer egne innbyggere

Styrkingen av amerikansk industri og proteksjonisme var innflytelsesrike budskap under høstens valgkamp, men er Trump sin toll forenelig med økt kjøpekraft hos amerikanerne?

Jørgen Lund Johannessen

I høst gikk Donald Trump til valg på et løfte om en amerikansk forbrukerstand gjennom å "få slutt på" inflasjon. Om kort tid skal Trump-administrasjonen innføre 25 prosent toll mot sine to naboer Canada og Mexico. De har allerede innført 10 prosent ekstra toll på Kina, og truer nå både EU og verden ellers med brede toll.

Et vaskemaskin-tilfelle

Dette er ikke første gang Trump truer handelspartnere med sterke virkemidler. En artikkel fra 2020 i American Economic Review gjennomgår resultatene fra Trump sine tollsatser på vaskemaskiner i 2018.

Resultatet var en 12 prosent økning i pris på både vaskemaskiner og tørketromler. Tørketromler var ikke gjenstand for toll, men gjennom å være komplementære goder ble disse også dyrere.

Videre gjaldt ikke denne prisutviklingen kun for importerte produkter, men også for amerikanskproduserte produkter.

- Få ting økonomer er mer enige om

Førsteamanuensis Linda Orvedal og professor Ola Grytten, har bakgrunn i henholdsvis internasjonal handel og økono-

misk historie.

- Det er få ting økonomer er mer enige om enn at toll rammer egne innbyggere sin kjøpekraft, sier Orvedal og beskriver det som en skatt på importvarer som sendes ned til forbrukerne.

Grytten trekker frem USAs historiske bruk av toll for å bygge seg opp som industrikjempe, samt toll som tema i amerikansk politikk mellom demokrater og republikanere.

- USAs rolle som forkjemper for frihandel er faktisk relativt ny, påpeker Grytten.

Dagens verdikjeder innebærer at varer produseres i mange land, og ifølge Orvedal produseres nesten ingen ting i kun ett land i en moderne økonomi. Økte tollsatser vil ifølge henne representere en utfordring.

Begge ekspertene peker på at dersom man også tar straffetoll i betraktning, kan det se ut til at alle vil komme dårligere ut av en slik utvikling, særlig forbrukerne.

Industri-boom?

Fra Trumps valgkamp trekkes styrkingen av amerikansk industri frem som en prioritet. Heller ikke her henger tiltakene sammen med teori, ifølge Orvedal. USA toll ikke bare forbruksvarer, men også varer som stål og aluminium.

- De færreste konsumenter kjøper stål og aluminium direkte, så en toll på slike innsatsvarer vil føre til høyere priser på endelige produkter. Om dette igjen er eksportvarer vil også eksportnæringen og industrien skades, sier Orvedal om slike toll.

I eksempelet med vaskemaskiner ble det skapt jobber i innlandsindustri, men disse kostet i gjennomsnitt 815 000 dollar i økte priser på varer.

Andre perspektiver, globale konsekvenser

Selv om han er uenig, sier Grytten at det finnes kvalifiserte artikler om toll.

- Når det gjelder toll, skrives det masse artikler der man argumenterer for at det finnes faktisk reelle argumenter for toll.

Et annet perspektiv på toll er det sikkerhetspolitiske. Både Orvedal og Grytten er enige om at ekstreme utspill med mulig ekstreme konsekvenser kan gi den nye presidenten en styrket posisjon ved forhandlinger om andre problemstillinger.

- Noen av argumentene i USA for toll, er at de betaler for verdens sikkerhet, sier Grytten

- De ofrer balanse og store budsjettunderskudd for andre land

Trump og det republikanske parti ønsker også å vise muskler i møte med im-

migrasjon fra både Canada og Mexico, samt å slå ned på narkotikaproblematikken på sin sørlige grense.

- USA har et mega- narkotikaproblem, sier Grytten

Han legger også til at Trump har lovet at de skal stoppe innvandring.

- Det er ikke bare økonomisk, det er rett og slett politiske ting.

Til slutt legger han til at han mener toll er noe tull, men at vi samtidig har en plikt til å prøve å forstå.

MARTIN BECH HOLTE HAR MOTTATT BÅDE KRITIKK OG LOVORD FOR BESTSELGEREN LANDET SOM BLE FOR RIKT.
FOTO: OSKAR BONDKALL

Martin Bech Holte: - Dette er hemmeligheten med demokratiet

Sondre Grindheim Berner, Marcus Hasselberg Ness og Oskar Bondkall

Har vi bygget et samfunn der komfort og kortsiktige løsninger prioriteres over langsiktighet og reell verdiskaping? Dette berørte Martin Bech Holte da han gjestet NHH som foreleser i SAM3 Makroøkonomi i februar. Bech Holte er aktuell med bestselger-boka Landet som ble for rikt, en analyse av norsk økonomisk utvikling siden unionsoppløsningen med Sverige. Boka har vært under oppildnet debatt, blant annet på grunn av den historiske beskrivelsen av norsk økonomi. I tillegg hadde vi sittende rektor på NHH, Øystein Thøgersen, og tidligere islandsk sentralbanksjef Svein Harald Øygard i rommet for samtalen.

Hva er egentlig de viktigste verdiene for Norge i dag? Skal vi omfavne økonomisk

vekst og teknologisk utvikling, eller har vi nådd et punkt der vi bør bremse forbruk? Vi starter med å spørre Bech Holte:

- Filmen No24 åpner med et foredrag holdt av Gunnar Sønsteby der han sier «alltid en» «la oss snakke om verdier». I filmen ser vi mennesker som beskytter verdiene det norske flagget står for: Frihet, likhet og menneskeverd. 80 år senere skriver du også om verdier i boken din, men et ganske annerledes sett av verdier: Selvtillit, selvgodhet og ærgjerrighet. Hvilke verdier burde være ledende for det norske samfunnet?

- Hvis vi skal snakke om verdier, kan jeg

jo snakke om det ut fra mitt perspektiv, men det betyr ikke at noen andre i Norge vil enes med meg.

- Det første jeg vil trekke frem er verdien av et langsiktig belønningssystem. Det handler om å lese bøker, det handler om tålmodigheten til å tilegne kunnskap. Å tåle slit for å bli belønnet nedi løypen. Det skaper gode liv. I dag har vi jo en verden hvor det ikke er så enkelt. Teknologien gir deg kortsiktig belønning, så langsiktigheten må forsterkes på et eller annet vis.

- Den andre verdien, er verdien av aktivitet. I lykkeundersøkelser ser man et typisk mønster, der aktive mennesker er lykkeligere enn passive mennesker. Det er jo ikke så rart. Aktive mennesker beveger seg i større del av samfunnet, og treffer flere mennesker. De får anledning til å utvikle seg. De får venner, kjærester og så videre, og muligheten til å leve et rikt liv.

- En tredje verdi jeg vil trekke frem er verdien av å våge å tro på forandring. Vi skal våge å tørre å forbedre oss, selv om det kan være smertefullt. Det er det som kan gjøre livet mer interessant enn det er i dag, og som også er grunnlaget for at økonomien utvikler seg.

Det er tre elementer jeg er opptatt av, og som jeg tenker er viktig.

- De grunnpilarene vil ikke alle være enige i. Noen har et sterkt fokus på utjevning av forskjeller mellom mennesker.

Si verden bare lever én dag. Da deles alle pengene i samfunnet likt den dagen, og alle får det likt. Jeg har som utgangspunkt at vi skal skape grunnlaget for at alle mennesker skal kunne leve gode liv over hundrevis av år. Da må vi for eksempel skape forutsetninger for at teknologi kan utvikle seg sånn at selskap som Neuralink kan oppstå. Det er på den måten de som har virkelig kompliserte problemer kan få det bedre.

- Mitt grunnsyn der er jo en variant av John Rawls. Har dere lært om ham?

- At du skal bygge et samfunn basert på at du ikke vet hvor i hierarkiet du kommer til å starte?

- Hans konklusjon på moralfilosofi er at du skal bygge samfunnet slik at de som har det tøffest får best mulige liv over tid.

- Er det å sette dem på NAV? Eller er det å gi dem meningsfylt arbeid?

- Den ekstreme versjonen av Rawls, har uendelig risikoaversjon, og en del rare ting ved seg. Jeg er ikke helt der. Men det er en grunntanke her vi kan ta tak i.

Rektor Øystein Thøgersen skyter inn:

- Du tipper over jo snart litt over mot paternalisme synes jeg.

- Nei, jeg vil ikke si det er paternalisme. Det handler egentlig om en slags raushet mot folk rundt seg. Jeg ønsker at folk rundt meg skal ha det bra. Best mulig. Og det er hemmeligheten med demokratiet.

SOLEN TITTEDE PÅ SJELDENT VIS FREM, SÅ THØGERSEN MÅTTE DRA NED GARDINEN
FOTO: OSKAR BONDKALL

ØYSTEIN THØGERSEN, MARTIN BECH HOLTE OG SVEIN HARALD ØYGARD
FOTO: OSKAR BONDKALL

Å respektere alle borgernes preferansene og komme frem til beslutninger som skaper det samfunnsystemet vi felleskap ønsker.

- Men tror du ikke vi alle egentlig vil ha litt paternalisme da? Gjennom valgåret 2024 har karakteristikkene som sterk leder vært definerende både i USA og Europa. Donald Trump ble sett på som mer "presidential" enn Kamala Harris?

- Har du lest eksperimentet fra USA, rundt valg i Representantenes hus? Forskere viste valgkamp-speechen til to kandidater fra de to partiene med og uten lyd, så skal borgerne gjette hvem som vinner. Og det de ser, er at folk har mye bed-

re presisjon på å gjette hvem som vinner hvis de ikke får høre stemmene. Det er fascinerende, ikke sant?

For å bevise at NHH-studentene har lært noe på skolen, har journalistene forberedt noen grafer til Bech Holte – disse med bakgrunn fra SSB.

- Hva tenker du om denne grafen?

- Et paradoks er jo at i Vestens mest mulighetsrike land, selv i Norge, begynner ungdom å leve livet sitt på den måten, og det er flere grunner til det. I Italia blir det veldig tydelig, der 70 prosent bor hjemme til de er 40. De har ikke frihet. De har ikke økonomisk frihet. Da blir det heller ikke familie og hvertfall ikke barn. Mange av de mest ressurssterke drar fra

Italia. De lever heller i andre samfunn.

- Så det er også noe rundt noe grunnleggende som skjer her. Nå har vi hatt femti og noen år med det jeg vil kalle et pengepolitisk eksperiment. Vi har noe anker.

- Du har sett ulikhetene nå? Hvis du starter fra 1970, hvor mye det er vokst? Det finnes en hjemmeside som tar opp alt det der.

Plutselig skyter Øygard inn fra siden:

- Men sorry, her må jeg snart gripe inn. Altså, det har jeg ikke hørt maken til. Med all respekt. Altså, vi må minne oss selv om at de siste tyve årene har vært de beste årene i menneskehetens historie. Av verdens 188 land med økonomisk statis-

tikk er det om lag 160 som har hatt vekst i BNP per innbygger. Det er kun land som Haiti, Elfenbenskysten og Italia som ikke har hatt økonomisk vekst.

- Og så er vi bekymra? Det er liksom Ola Nordmann og dere som snakker i to minutter om hva som er bra, og så velter vi oss i glede over alt som er forferdelig. I timevis. BNP per capita vokser og vokser, især i land i utvikling. Og det er egentlig mer harmoni i verden hvor de fleste bor, i Asia, Afrika og Latin-Amerika, nå enn det har vært på veldig mange år. Land som Kina, India, Vietnam og Etiopia er blant vekstlederne. Er det noe problem, da? Altså, seriously?

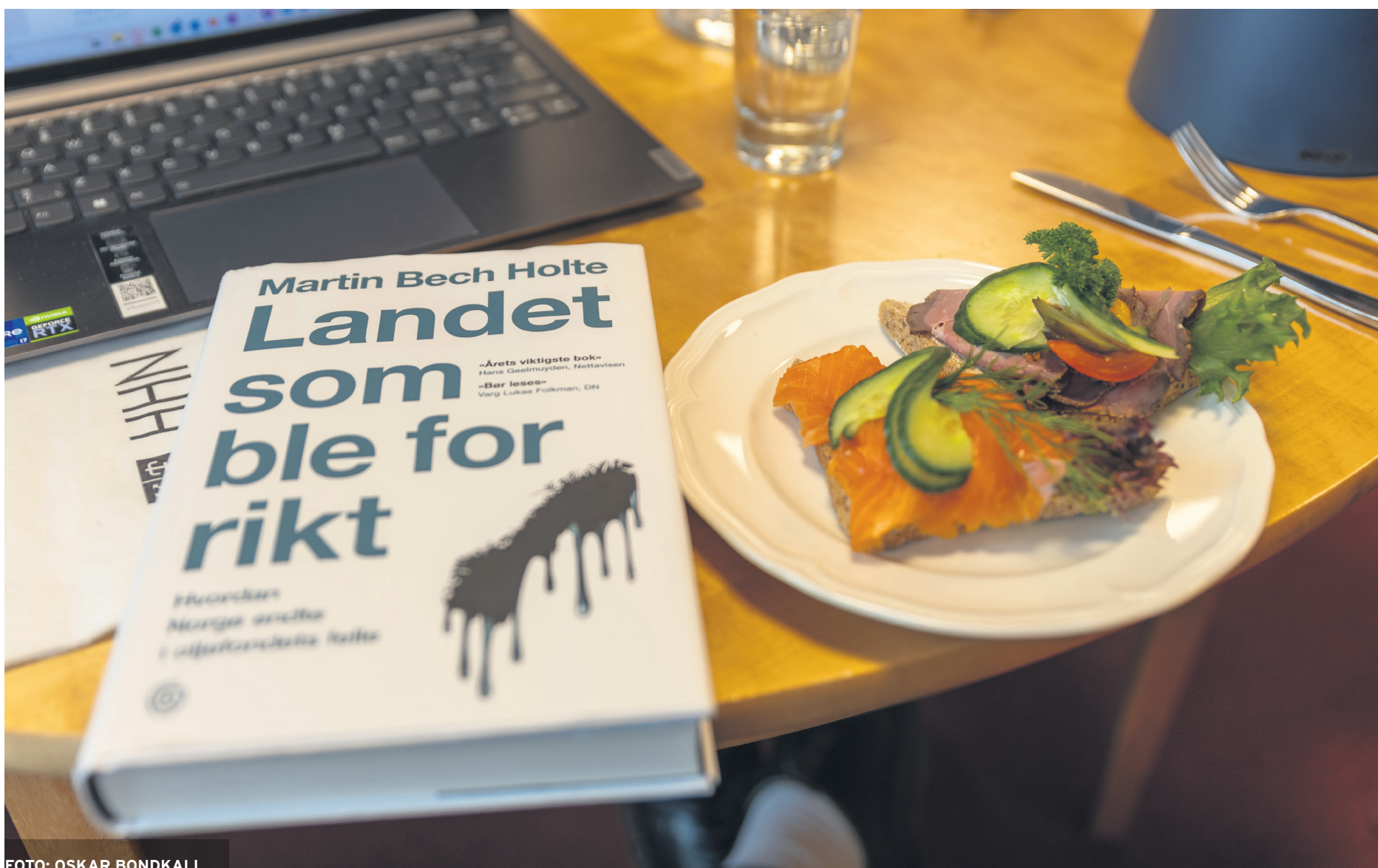

FOTO: OSKAR BONDKALL

En Bølle med fire ben

FOTO: OSKAR BONDKALL

For å komme opp og frem i samfunns- og næringslivet, må du tørre å stikke hodet frem. Dette vet kommentator i Nettavisen, Geelmuyden Kiese-gründer og tidligere redaktør i K7 Bulletin, Hans Geelmuyden, mye om.

Kaja Flote, Jasmine Athea Næss og Oskar Bondkall

Med pennen som våpen

Geelmuydens lange erfaring innen mediebransjen begynte som redaktør i K7 Bulletin da han studerte ved NHH. Redaksjonen kalte de «Bølle». Han forteller at miljøet ved skolen den gangen var preget av klikker som snakket dårlig sammen. Det var viktig å bli kjent og bygge broer. Bulle var plattformen de brukte.

– Mange er redde for å skrive, alle mennesker som har noe på hjertet, kan formidle. Og som med alt annet, skriver du bedre når du skriver ofte.

Geelmuyden vil trekke fram at det å unngå skjønnmaling er det viktigste med formidling.

– Skjønnmaling er propaganda. Skriv om mangfold, forelskelses og nedturer. Gode historier har dramaturgi! Alle tryner, men de beste reiser seg igjen. Vi har tryingsfrihet. Bruk den! Vær ærlig!

fantasien løpe.

– Vi brukte alkohol, naturligvis, i store mengder som løsemiddel for å skape flyt. Det funket!

Av åpenbare grunner kan ikke profesjonelle journalister ta i bruk de samme metodene, og Geelmuyden mener at norske redaktørstyrte medier er døgende kjedelige.

– Mediefolk er jo en del av underholdningsindustrien, for faen. De må underholde. De forutsigbare synder!

Dermed kommer han med en oppfordring til de som er enda yngre enn ham selv;

– Mennesker er mangfoldige. Det er jo mangfoldet som gjør verden vakker. Så snus på mangfoldet. Vær nysgjerrig! Still gode spørsmål!

– Der mange tenker likt, tenker ingen meget.

i mange avkroker, og mener at janteloven er en veisperre for resultater i Norge. Mener du at janteloven står i veien for godt lederskap?

– Godt lederskap er å løfte folk opp. Janteloven undertrykker. Det er et problem i både samfunnet, og i organisasjoner. Som leder må du nedkjempe Janteloven ved å verdsette fremgang og prestasjoner, og feire resultater.

Videre forteller Geelmuyden om hvordan svake ledere bruker janteloven som maktmiddel.

– I staten og i offentlig sektor er de i begrenset grad opptatt av resultater og fremgang. De er jo politisk styrt, og frykter å gjøre feil. Derfor er de mest opptatt av kontroll. Jeg er en heldiggris som har jobbet i privat sektor hele mitt liv.

Han deler også erfaringer fra sin svigerfamilie med akademikere, som flere forskere og professorer vil kunne kjenne seg igjen i.

– Janteloven er også et problem i akademia. Hvis dere tror de har det hyggelig i Høyblokken, tror jeg dere tar feil. I akademia er det spisse albuer, og du skal ikke stikke ut hodet mye før noen prøver å kappe det av.

Fire bein og full fart fremover

Geelmuyden solgte Geelmuyden Kiese i 2021, og sluttet i kommunikasjonsselskapet i mars 2023. Ved spørsmål om hva han brenner for i dag, gjør han det klart at han er langt ifra ferdig.

– Jeg har inngått en pakt med Erling Kagge om at vi aldri skal pensjonere oss.

– Du kan kalle meg en krakk, og jeg har fire ben å stå på; Min konkurranseklausul gikk nylig ut, så nå er jeg tilbake som rådgiver. I tillegg hjelper jeg startups og gründere, er ansatt som kommentator i

Nettavisen, og er investor.

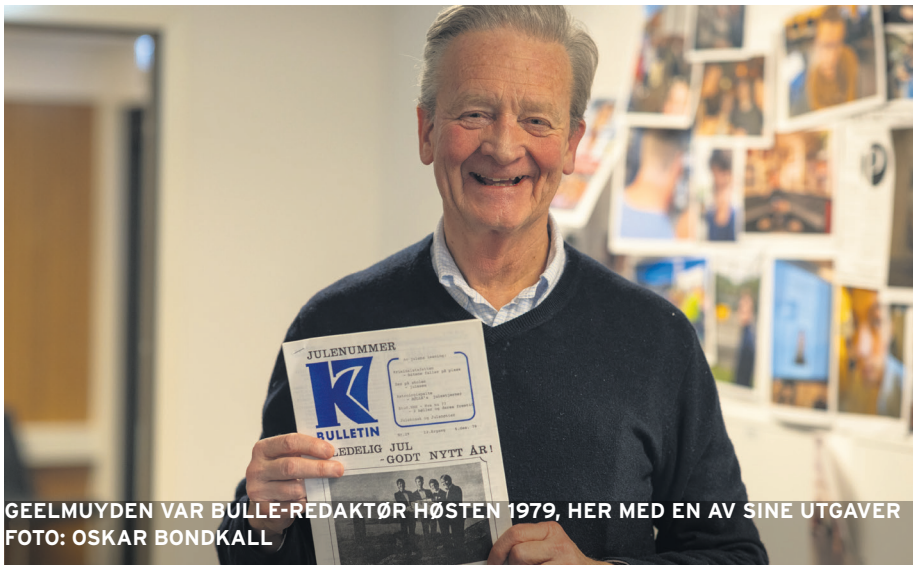
– Jeg er et fritt menneske igjen, og med fire ben står jeg støtt.

For å holde hans høye tempo, står opprettholdelsen av god helse høyt på prioriteringslisten til Geelmuyden.

– Når du har blitt 68, er sannsynligheten for å bli 98 ganske stor. Da gjelder det å investere i helsen sin. Jeg elsker å bevege meg. Heldigvis har Margrethe som jeg er gift med samme interesse.

Helt til slutt demonstrerer Geelmuyden at han fortsatt kan ta på seg sokker mens han står på et bein.

– Jeg var nylig i et selskap hos Fabian Stang, hvor 35 gamle kjente var gjester. De andre måtte sette seg for å få på sokkene sine, og som en av dem sa; – Når jeg først er der nede, lurer jeg alltid på om det ikke er noe mer jeg kan gjøre i samme slengen.

GEELMUYDEN VAR BULLE-REDAKTØR HØSTEN 1979, HER MED EN AV SINE UTGAVER
FOTO: OSKAR BONDKALL

De forutsigbare synder

Som studenter på sytti-tallet kunne de i tillegg bruke andre virkemidler for å la

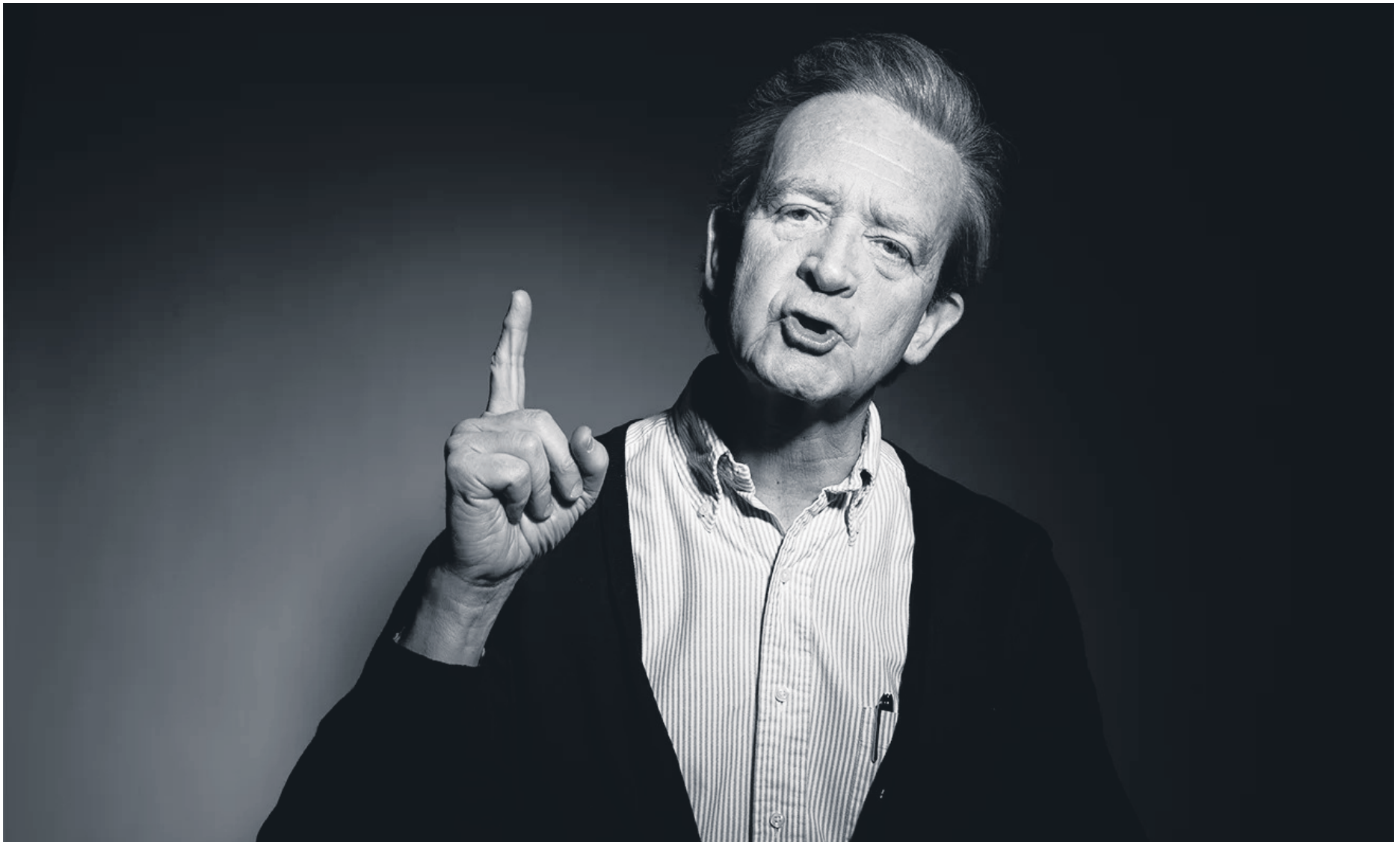
Lederskap + janteloven?

Geelmuyden har vært linjeleder med resultatansvar i førtifem år. Han har trakk

FOTO: OSKAR BONDKALL

DA BØLLE BULLETT BEST!

2025 var bare to dager gammelt da året fødte en ny kjendis. Han heter Martin Bech Holte, og kaller seg samfunnsøkonom fra NHH. Mitt hjerte hamrer i brystet hver gang noen fra NHH gjør seg positivt bemerket. Hvorfor skjer det så sjelden?

Hans Geelmuyden

Sirkushest mot sin vilje

Jeg må tilstå at jeg aldri hadde hørt om Bech Holte før jeg møtte ham i en middag før jul. Jeg leste boken hans dagen etter, og skrev en kommentar som Netta- visen publiserte om morgenen 2. januar, sekunder etter at sperrefristen var utløpt. Seks uker etter er Bech Holte mot sin vilje blitt sirkushest i den norske samfunnsdebatten med boken «Landet som ble for rikt».

Kjempesjenert!

I et portrettintervju med Dagens Næringsliv 18. januar sier Martin Bech Holte at han er veldig sjenert. Kjempesjenert, rett og slett. Han liker seg ikke i store settinger, og har knapt uttrykt seg offentlig tidligere. Det var jaggu på tide, tenker jeg. Mannen har doktorgrad i samfunnsøkonomi, har ledet McKinseys landkontor i Oslo i fem år, er fortifem år gammel, og har mye på hjertet!

Skriv i Bulle!

Alle har noe på hjertet. Hva har du på hjertet? Jeg er sikker på at noe av det du har på hjertet har offentlighetens interesse! Gjør som Bech Holte; Skriv det ned! Det behøver ikke bli bok. Et innlegg i Bulle er en god start. Det var slik jeg kom i gang selv.

Skill person og rolle

Jeg begynte på NHH i 1975, knapt fylt 18 år. Snittalderen på kullet var 22. Jeg var nok ikke like sjenert som Bech Holte, men hadde enorm respekt for medstudentene. De var voksne. Jeg var gutt. De første ukene valgte jeg en lav profil. Så kastet jeg meg inn i heksedansen, og har aldri sett meg tilbake. Våren 1979 var vi fire venner som stilte til valg som redaksjon i K7 Bulletin. Vi kalte oss «Bølle», og slagordet var «Bølle Buller Best!» I det samme valget stilte min venn Christian Thommesen som leder av kjernestyret. Begge ble valgt, og jeg lærte meg regel nummer en i pressen; Skill person og rolle. Thommesen ble rævkjørt i hver eneste utgave av Bulle høsten 1979.

Rævkjørte Thommesen

-Du kan ikke behandle Christian slik. Han er jo en venn av deg, var det flere som sa.

-Ja, han er en venn, men han er også leder av Studentforeningen. Og når jeg er redaktør, forholder jeg meg til Christian som studentforeningsleder, svarte jeg.

Treffende personkarakteristikk

I jubileumsboken NHHS utga høsten 2011, beskriver Christian dette slik: «Da man for første gang som formann

i NHHS ble eksponert for det som i ettertid må betraktes som en lærebok i pressens kritiske blikk og (alt for) treffende personkarakteristikk – og til og med fra en personlig venn og svirebror i form av den perfide og glitrende redaktør "Fats" (Hans) Geelmuyden i "Bulle". Såret stolthet og selvhøytidelighet ble satt på sin første prøve – man får håpe man i årenes løp besto den.....kanskje i form av den avslappede selvironi som kommer med den alder og livserfaring man ikke hadde som student....»

Det var raust av Christian. Vi er fortsatt gode venner.

By og land mann mot mann

Høsten 1979 arbeidet en gruppe studenter med å gjenreise revytradisjonen på NHH. Vi åpnet velvilligst Bulles spalter, og la en plan for hvordan vi kunne mobilisere. Som et ledd i planen tok Bulle redaksjonen initiativ til å arrangere et stort studentmøte. «By og land, mann mot mann» var arbeidstitelen for møtet. Hensikten var å luften gamle motsetninger i studentmiljøet, og bidra til å forene det. Mange av motsetningene hadde vært med å skape selv, så det skulle bare mangle at vi ikke brukte litt tid på å bygge broer før vi avsluttet studietiden. Mitt bidrag denne kvelden var et innlegg der

jeg priste bygdeungdommen, og skamroste primærnæringene. Jeg snakket om hvor glad jeg var i å fiske. For virkelig å understreke poenget fortalte jeg at jeg fisket i Lærdal hver sommer.

Ut med flagget til topps

I avskjedsnummeret julen 1979 skriver vi; «Ser vi på våre 14 utgivelser + ekstra utgaver, har vår redaksjon satt rekord både i totalt antall sider og i gjennomsnittlig sidetall pr nummer.» For meg personlig var det enda viktigere at jeg med arbeidet i Bulle hadde satt rekord i hyggelige tilbakemeldinger fra studentene for arbeidet redaksjonen gjorde, og at jeg kunne gå ut fra NHH med flagget til topps.

Grip pennen!

Nå er det din tur! Hva irriterer deg på NHH? Hva gleder deg? Hvilke forelesere utfordrer deg? Hvem kjeder deg? Hvorfor elsker du regnskap og balanselære? Du behøver ikke skrive langt!

Kanskje du blir den neste Martin Bech Holte?

Hans Geelmuyden/ fhv. redaktør i Bulle

DET NYE KJERNESTYRET, UNO.
FOTO: OSKAR BONDKALL

Møt NHHS' nye leder: - Det har vært mer NHHS enn NHH

Marcus Hasselberg Ness og Lars Joakim Jørstad

Mathias Weisæth er valgt som leder av Kjernerstyret i NHHS for året 2025, kalt Uno. Han forteller om hva som gjorde at han startet på NHH, tiden i NHHS, gjengen som styrer studentforeningen og deres planer for 2025.

MVP i Clas Ohlson

- Jeg visste ikke helt hva jeg ville gjøre etter videregående. I tillegg trengte jeg et avbrekk fra studiehverdagen. Da begynte jeg å jobbe i Clas Ohlson, hvor jeg etter hvert fikk litt forskjellige lederstillinger. Jeg ble rett og slett bitt av basillen og skjønte fort at jeg trivdes i servicebransjen og retail.

Mathias ble forfremmet til teamleder, og hadde personalansvar for 20 ansatte. Han merket likevel at utviklingen stagnererte etter hvert, og noen av arbeidsop-

pgavene ble kjedelige i lengden.

- Det var utrolig gøy og lærerikt å være med på å lede gjengen på Clasern, og jeg følte derfor at en lederutdanning kunne vært veien videre å gå. Da var det bare å søke opp de beste utdanningene i Norge. Da jeg i tillegg syntes økonomi virket spennende, var valget ganske enkelt.

Bærebjelke i NHHS

Engasjementet i NHHS begynte tidlig for Weisæth. Allerede første semester ble han med i Vaktkorpset og NHHS Con-

sulting, og etter hvert også i Queers and Allies, gruppen for skeive på NHH.

- Det å ha så stor påvirkning på studenthverdagen, og ikke minst å kunne gjøre den bedre, var motivasjonen som hele tiden lå i bakhodet.

Han legger til at det er en helt unik mulighet med verv i Kjernerstyret, og verv i NHHS generelt. Store verv i studentforeningen gir utfordringer og ansvar som man ikke kan drømme om før man er mange år ut i arbeidslivet.

I tillegg har Mathias brennende engasjement for Pride.

- Det handler om at jeg ønsker å være en stemme for skeive og være en del av et større støtteapparat.

Weisæth sier han trivdes godt som leder i Q&A, og synes det er spesielt spennende å få fortsette med for hele studentforeningen i en enda større skala enn tidligere.

- Det virker jo ikke som det er så mange skeive ledere i næringslivet, og jeg hadde aldri en slik rollemodell da jeg vokste opp.

FOTO: LARS JOAKIM JØRSTAD

Det gir meg litt ekstra motivasjon å kunne være rollemodellen jeg ikke har følt at jeg hadde selv. Å skape en trygg arena for de som føler seg annerledes er prioritert nummer en.

En for alle, alle for en

Praten om engasjement og mangfold i NHHs glir naturlig over i BEDS og internasjonaliseringen av skolen og studentforeningen. Weisæth forteller om et Kjernestyre som ønsker å skape en sammensveiset studentforening med rom for alle.

– Vi jobber for at de to bachelorprofilene skal være så godt integrert som mulig, vi er i hyppig dialog med BEDS-representantene og rektoratet.

Tanken om at NHH-studenter skal være én studentmasse, uavhengig av hvilken bachelorlinje de går, er noe av grunnen til at årets Kjernestyre har gått for navnet UNO.

Han er også imponert over det forrige Kjernestyret, WiiFiks, og FKU-komiteen, som blandet BEDS og BØA studenter i faddergrupper allerede fra første året med den nye bachelor-linjen på NHH. Tanken om at NHH studenter skal være én studentmasse, uavhengig om de går BEDS eller BØA, er noe av grunnen til at årets

Kjernestyre har gått for navnet *Uno*.

– Vi ville ha fokus på at det fortsatt bare skal være én studentforening. Så tenkte vi på «una sempre», «alltid en» fra latin.

Synes Mathias selv at Kjernestyret representerer det brede spekteret av studentforeningen godt nok?

– Noen kjente hverandre nokså godt før vi bestemte oss for å danne blokka, men følte ikke vi var veldig nære på forhånd. Det var viktig for oss at vi dannet blokka med folk fra ulike deler av studentforeningen og ulike perspektiver.

Mangfold i en homogen forening

Selv om det har kommet en ny bachelorlinje, er det ikke til å legge skjul på at stud.nhh fortsatt er en nokså homogen gjeng. Vi spør KS-lederen om hvordan Uno-gjengen skal nå valgmålene om inkludering og bredde i studentforeningen.

– Jeg husker veldig godt «NHH starter pack»-memene. Og det er jo litt sant. Det er mye Patagonia-vest, Douchebag og midtskill på skolen. men når man blir ordentlig kjent med folk så merker man at det er mye større mangfold og variasjon enn det som gis uttrykk for. Mangfoldet må vi fortsette å skape rom til, og løfte frem de som gjør en innsats for dette.

Weisæth synes også det er mye unikt ved NHH-studenter. Og sammen utgjør

NHH-studentene et nivå av engasjement kun Trondheim kan måle seg med – og det er en hel studentby.

– Det er et helt voldsomt engasjement blant studentene. Jeg synes det er veldig inspirerende og givende med det fokuset vi har på å utfordre oss selv, og å se hvor mye vi kan få til i studentforeningen. Det er helt unikt. I tillegg er vi flinke til å søke etter forbedring, tenke nytt, og å tørre å utfordre dagens praksis.

Ny rektor, nye muligheter?

Til høsten tar Helge Thorbjørnsen over for Øystein Thøgersen som rektor ved NHH. Weisæth forteller at de allerede ser på sakene de har lyst til å ta opp med det nye rektoratet.

– Strategien for samarbeidet med rektoratet er å fokusere på de kjernesakene vi har mest tro på vil bety noe for studentforeningen. Målet er å få gjennom de viktige sakene, i stedet for å bombardere rektoratet med mange mindre saker.

I løpet av året skal Uno utforme en langsiktig strategi for studentforeningen, noe Mathias gleder seg til. Det er særlig mental helse og inkludering som står sentralt for Uno.

Hektisk hverdag

Hva tror Mathias kommer til å bli det mest utfordrende i løpet av året som leder for studentforeningen?

– Det å klare og opprettholde en balanse mellom det tunge styrevervet, fritid og personlige mål ved siden av kan bli en utfordring. Som et engasjert styre er det viktig at alle klarer å opprettholde denne balansen.

The sky is the fucking limit

På FM for noen år siden sa daværende leder av Finansstyret, Christian Arstein, «The sky is the fucking limit». Studentforeningen hadde gått i pluss gjennom pandemien, etter et unormalt lavt aktivitetsnivå. I dag er studentforeningens økonomiske situasjon annerledes i dag?

– Markedet ser jo litt tøffere ut i dag, og det er ikke til å legge skjul på. Det må vi bare bli vant til. Så må vi bare finne ut hvordan vi kan investere og drifte på en god måte, sånn at vi fortsetter å skape god studentvelferd for studentene.

KS-LEDEREN TILBRINGER MANGE TIMER PÅ SKOLEN.
FOTO: OSKAR BONDKALL

1.413 kilometer ~~øl~~ og mineralvann. Er det rart det blir billig?

Lavere priser kommer slett ikke av seg selv.

Våre butikker er ikke så påkostet og flotte, derfor har vi lavere kostnader. Slik at vi kan holde lavere priser.

Og lavere priser gjør at stadig flere velger å handle hos oss. Slik at vi får større innkjøp og enda lavere innkjøpspriser.

Rema 1000 er nå landets største

lavpriskjede med halvannen million kunder. Hver eneste uke.

De to siste årene har vi kuttet prisene, og i år vil vi selge ca. 113 000 000 flasker øl- og mineralvann. Satte vi alle kassene oppå hverandre, ville stabelen nå hele 1.413 kilometer ut i rommet! Det er utrolig langt, likevel kan vi nok nå lengre.

På veg mot enda lavere priser.

REMA 1000

Store innkjøp. Lavere priser.

REGION VEST:

Bergen: Drotningstveit, N. Korskirkealm., Danmarks plass, Fyllingsdalen, Kalmarhuset, Elveneset, Helleveien, Nesttun, Fanatorget, Arna, Nybo, Marikollen, **Frekhaug:** Frekhaug Torg, **Os:** Idrettsveien, **Askøy, Sotra, Stord:** Heiane, Bjelland, **Odda:** Særfjordsenteret, **Bremnes,** **Haugesund:** Kvalamarka, Raglamyr, Haralds gt., **Karmøy:** Kongsgården, Åkrehamn, **Flora:** Evja, Snorre senter, **Sogndal, Førde:** Hafstadveien.

Åpent fra kl. 09⁰⁰

REKLAME FRA REMA I K7 BULLETTIN I 1992

Lovgivningingen for alkoholreklame fyller 50 år

I et halvt århundre har reklameforbudet holdt alkohol ute av synet – men aldri helt ute av sinn. Der loven strammer grepet, glir språket unna. Hva er egentlig en ute-is?

Jasmine Athea Næss og Eilat Furnes

I 1975 ble det innført et totalforbud mot alkoholreklame. Dette omfattet all markedsføring, inkludert annonser i avis, på TV, radio og skilt. Forbudet skulle begrense alkoholbruket og forebygge helseskader, og inkluderte også indirekte reklame som sponing og produktplassering.

Justeringer og digitale utfordringer (1990-2015)

Selv om hovedregelen har vært et totalforbud, har det blitt gjort justeringer. I 1997 ble nøktern informasjon i Vinmonopolets annonser tillatt. På 2000-tallet førte internett og sosiale medier til utfordringer med håndheving, og i 2015 ble lovteksten presisert til å også omfatte sosiale medier.

50 år med forbud - og debatt

Forbudet har bidratt til lavere alkoholforbruk i Norge, men norske produsenter møter utfordringer i konkurranse med utenlandske aktører. Debatten om forbudet fortsetter, der noen mener det bør

moderniseres i en digital tidsalder, mens andre ser det som et viktig tiltak for folkehelsen.

Dømt for en KALD seltzer

Musikktrioen Ballinciaga startet med å gi ut russelåter, og ble raskt en favoritt blant norsk ungdom med sanger som Loud Luxury 2022 og Dans på bordet. Med tett tilknytning til russetiden, hvor alkohol ofte spiller en sentral rolle, lanserte de KALD Hard Seltzer – et kullsyrevann med 4,7 prosent alkohol. Den knallrosa boksen, som matcher trioens ikoniske finlandshetter, har blitt populær blant unge og fremstår som et symbol på festkulturen. Trioen har nylig blitt varslet en bot på over 2,4 millioner kroner for markedsføring av drikken i musikkvideoer, på konserter og i sosiale medier.

Prinsessegin

I fjor høst var det duket for et storslagent og kongelig bryllup, da prinsesse Märta Louise giftet seg med sjaman Durek Verrett. I den anledning lanserte de sin egen bryllups-gin, produsert av Oslo

Håndverksdestilleri. Andelingsdirektør i Helsedirektoratet, Øyvind Giæver, mente paret befant seg i en gråson i henhold til alkoholloven, men sanksjoner ble det ikke: – De feilene som er begått, er allerede begått.

Bulle i gråsonen

Rema 1000 Helleveien har livnæret stud. NHH i en årrekke. På 90-tallet dukket denne reklamen opp i Bulles papirutgave. Dagligvarekjeden reklamerte for 1,413 kilometer med øl og mineralvann – hvilken øl det gjaldt var dog ikke spesifisert. Kanskje de refererte til lettøl under 2,5 prosent?

Bruk av vinflasker som lysestaker

Baren Matros i Stavanger ble i 2023 felt for å benytte gamle vinflasker som lysestaker. Samme året uttalte Statsforvalteren i Rogaland at vinflasker som lysestaker likevel ikke rammes av alkoholreklameforbudet. Hipserbarene kan dermed senke skuldrene – gjenbruk er fortsatt innafor!

Årets første ute-is

Ingenting sier vel sommer, som å møte gjengen på brygga for årets første ute-is? Hvordan våget Helsedirektoratet å få assosiasjoner til pils, med denne uskyldige reklamen fra Aker Brygge? Reklamen vant siden en markedsføringspris, og Aker Brygge ble berømmet for modigheten.

FOTO: JAN F. LINDSØ

QUIZ

HVILKEN SALKRIGER ER DU?

På NHH finnes det hele seks unike lesesaler i nybygget, hver med sin egen atmosfære og personlighet. Men hvilken sal passer best for deg? Ta quizen, og finn ut om du er på rett plass, eller om det er på tide å skifte beite.

1. Hvor stresset er du før en eksamen?

- A) 0% - 25%
- B) 25% - 50%
- C) 50% - 75%
- D) 75% - 100%

2. Hvilken drink velger du på byen?

- A) Tequila shots
- B) Hansa pils
- C) Seltzer
- D) Avholds

3. Hvor mange runder til EK blir det i løpet av en dag?

- A) 1-2
- B) 2-3
- C) 3+
- D) Jeg tar med egen kaffe hjemmefra

4. Hvilken feriedestinasjon velger du?

- A) New York med Finansgruppen
- B) Alpene med Lurken
- C) Marokko med Surf
- D) Reiser alene

5. Hvor spiser du lunsj?

- A) GK
- B) NK
- C) På kontoret / i Kjelleren
- D) På sal

6. Hvor fester du i Kjelleren?

- A) Maus
- B) Klubben
- C) Rum
- D) Campus

7. Hvem setter du deg helst ved siden av på forelesning?

- A) Bestevennen som er en god samtalepartner
- B) En random fyr, det blir hyggelig uansett
- C) En medstudent som er topp fem på eksamen
- D) Ingen – jeg setter meg bakerst alene

8. Hvordan ser kalenderen din ut?

- A) Planlagt til punkt og prikke
- B) Tom – jeg tar ting som de kommer
- C) Litt planlagt, men rom for spontane innslag
- D) Fullbooket med møter og deadlines

Flest A)**SAL 1 – Overklassen**

Her føler du deg rett og slett litt bedre enn alle andre. Her dominerer tennissgutter og softballjenter, med en aura av eksklusivitet som kan få hvem som helst til å føle seg underlegen. Tastaturklikk er sjeldne – det hviskes om helgens festligheter og fremtidige forbrødringer. De som sitter her går alltid i store gjenger, som en uniform enhet. Ser du én, ser du alle. Hvis gossip hadde vært et studieprogram, hadde denne gjengen allerede hatt en master.

Flest D)**SAL 3 – NPC Mode Activated**

Det er vel egentlig ingen som helt har sett deg på NHH før. Litt NPC, kan man vel kalle deg. Du er uproblematisk, flyter gjennom semestret og har ingen intensjoner om å skille deg ut mer enn absolutt nødvendig. Sal 3 er tryggheten din – et sted hvor du kan være anonym, uten å forstyrres av høylytte finansbrødre eller snap-oppdateringer fra folk som later som de leser. Ingen kjenner deg, og du kjenner heller ingen – og akkurat sånn liker du det.

Flest E)**SAL 5 – «Se på meg!» & NHHI Padel**

Du er ikke på sal for å grinde, du er her for å bli sett. Før klokka slår åtte har du allerede postet en snap av deg selv på Lehmkuhl for en kjapp økt, etterfulgt av en rolig studiepost når du finner en plass på sal. Glem ikke prestisjen av å få vindusplassen. Du er en vandrende LinkedIn-post – strukturert, målrettet og kanskje litt for bevisst på hvordan andre ser deg. Studiet er ikke nødvendigvis livets største utfordring, men du vil at folk skal vite at du tar det seriøst. Gode karakterer? Jo da, men viktigst er det at alle skjønner hvor flink du er. Flertallet av de som sitter her er fra NHHI Padel eller en av deres respektive kjærester.

Flest A) og B)**SAL 2 – Førstekullisten & Hjemmesnekken fra 2018**

Dette er hjemmet til usikre førstekullister som fortsatt prøver å finne sin plass på NHH. Her er det alltid sosialt og bråkete, som om koffeinen fra CK-kaffen har gått rett i blodet, sammen med russemusikk som dundrer fra øreproppene. Salen fylles alltid opp først på morgenen, og noen krigere kan til og med skimtes fra mølla på Lehmkuhl sent på kveld. Midt på dagen er denne salen mer eller mindre et spøkelseshus. Og pass deg: Hvis du uheldigvis tar plassen til en av Dodgeguttene, kan du være sikker på at de ikke aner hvor de skal gjøre av seg – det oppleves som en eksistensiell krise.

Flest B) og E)**SAL 4 – Vors, undergrupper & klementinfri sone**

Du valgte ikke nødvendigvis NHH for det faglige, men fordi din eldre fetter skrøt av hvor legendariske undergruppene er. Forelesninger er en nødvendighet, men det er vors som er din livsstil. På sal er du mer opptatt av hvem som sender deg en snap enn hvilket kapittel du egentlig skulle se gjennom. Eksamen? Den ordner seg. Og i desember? Sal 4 er en trygg sone. For der andre saler har klementin, har sal 4 fyllasvin.

Flest E) og D)**SAL 6 – Finansbrødrene & BEDS-eliten**

Hvis du sitter her, er du en ekte finansbror – og du vil at alle skal vite det. Denne salen har for lengst skremt bort alle damene, men det er kanskje like greit. Dette er uansett ikke en sosial sone, med mindre du regner med intense diskusjoner om sommerens internship, og hvor bullshit markedene er for tiden. Dessuten krever flørting en form for sosial intelligens som ikke kan læres gjennom excel-ark og Nordnet. Folk her er mer på sal enn hjemme, og for dem er det ingen mellomting: Enten blir det A, eller så blir det kont. De som sitter her trækker så hardt at tastaturet burde avskrives som en slitasje-kostnad i det personlige regnskapet.

Føler du deg misforstått? Da kan du sende en klage til bulle@selvinnsikt.no

From cancer research to sourdough

BAKERI29'S WELCOMING ATMOSPHERE COMES FROM THEIR CLOSE-KNIT TEAM AND PASSION FOR ARTISAN BAKING
PHOTO: KENNEDY HOUSE

Locally owned and fresh bakeries are unfortunately a rarity in Bergen. With roughly 20 bakeries, only a handful are locally owned and operated. When Bulle heard about a new bakery opening in Skuteviken, we jumped at the chance to speak with the owner.

Kennedy House og Kenan Viteškic

Tucked away on the corner of Nye Sandviksveien and Skuteviksveien, Bakeri 29 isn't just another bakery—it's a passion project that has already won the hearts of locals.

But beyond the warm loaves and flaky pastries, what makes Bakeri 29 truly special is its founder: Gun Monica Mannelqvist, a former cancer researcher who traded the lab for the bakery. Such an unexpected career shift piqued our curiosity, and we sat down with her on a quiet Tuesday morning before the bakery officially opened for the week.

A career change years in the making

Despite the recent opening of Bakeri 29, Mannelqvist's journey into baking began long before. For the past eight years, she has been honing her craft, determined to one day open a bakery of her own. However, she knew she needed more experience before taking the leap.

"Suddenly, I felt the time had come," she recalls. "It was now or never."

Though she holds a PhD in molecular biology, her fascination with food science never faded. She had hoped to find a way to blend her scientific background with her love of baking, but with no such program available in Western Norway, she decided to take a traditional baker's education instead.

A commitment to quality and local ingredients

Since opening its doors, Bakeri 29 has seen an overwhelming response. Customers have lined up daily, often before the shop even opens, and the demand has been much higher than Mannelqvist expected.

Yet despite the chaos, there's one thing she refuses to compromise on: quality. Every loaf, bun, and pastry is made from scratch, using organic flour, organic sugar, and fresh ingredients. Even the berries in the boller come from either her garden or her neighbor's.

"Many chain bakeries import pre-made buns—they don't even make the dough or shape it themselves," Mannelqvist says. She prefers small, local businesses, where she believes you can feel the difference. "They have soul. You can tell it's real."

More than just a bakery

Throughout our conversation, Mannelqvist's enthusiasm was infectious. Despite the long hours and the pressure of keeping up with demand, she remains deeply grateful for the community's support.

"Everybody has been so positive," she says with a smile. "The people here have been fantastic."

For those eager to experience Bakeri 29, the shop is open from Wednesday to Saturday, 11:00–16:00. Getting there is easy—students can hop on practically any bus from NHH to Skutevikstorget, then

take a brisk walk up Skuteviksveien. By the time you arrive, you'll have worked up a proper appetite for a bolle (or two).

Need another reason to visit? Bakeri 29 is within walking distance from a lot of student houses and the Dr. Wiesener pub, making it the perfect spot to recover after a brutal night out (speaking from experi-

ence). Nothing cures regret like fresh pastries and strong coffee.

And if you're planning to become a regular—because let's be honest, you will—ask for their loyalty card. Your future, sleep-deprived self will thank you.

FOLLOW THE SMELL OF BREAD UP SKUTEVIKSVEIEN FROM SKUTEVIKSTORGET AND YOU WILL FIND BAKERI29. PHOTO: KENNEDY HOUSE

K7 Kapital lanserer nå K7 Koin

Den neste store greia - hvis nok folk tror på det

Disclaimer: K7 Koin er verken en stabil eller reell valuta, en trygg investering eller en fornuftig beslutning. Verdien bestemmes av ren spekulasjon og kollektiv illusjon. Vi tar null ansvar, men tar gjerne imot pengene dine.

TIRSDAG 18. FEBRUAR 2025

NUMMER: 3X DAGLIG REFERANSEINNTAK
LØSSALG: K7 KOIN
OPPLAG: NOK TIL ALLE

OPPTAK MED NHHS
STRAVA-JOCKEY

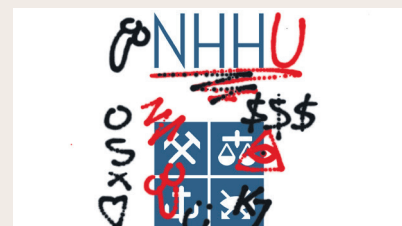
SAY HELLO TO MY LITTLE FRIEND

STUD.NHHS DRØMMEREGJERING

NÅR RG BER OM
DOKUMENTASJON PÅ UTLEGGET

NHH UTSATT FOR HÆRVERK AV
LEDELSEN

HVIL I FRED, KJELLEREN

Det er offisielt: Kjelleren er død. Ikke en gang Hansa gidder å late som de tjener penger på den lenger. - Ingen fester, ingen drikker, ingen lever, skal en frustrert bryggerirepresentant ha uttalt mens han pakket sammen den siste kassen med usolgte pils.

Bulle-Batman

Stud.NAAAHH, som en gang var kjent for å sjonglere regnskap og fest med presisjon, har nå blitt en gjeng strebere uten sosial kompetanse. Det siste halvåret har det vært så tomt på kjellerfestene at ekkoet fra et siste, fuktig pungshot frai 2014 fortsatt klasker gjennom gangene.

Skammer seg over NAAAHH

Alumni, som tidligere skrøt av sine ville dager på campus, har nå begynt å redigere Norges Aller Aller Aller Høyeste Handelshøyskole (NAAAHH) ut av CV-en i frykt for å bli assosiert med den nye generasjonen med Chat-GPT-krigere.

- Jeg trodde vi skulle få inn finansbransjens neste Exit-generasjon, ikke en gjeng Excel-munker, sier en opprørt tidligere KS-leder Dina som nå vurderer å ta opp fag på BI, kun for å beholde troverdigheten som Junior Associate i MkCoke and Company.

Mange interessenter

Kjelleren er lagt ut for salg, og budrunden er i gang.

Først ut er NHH-alumnus og bolighai Maximillian von Kontantstrøem, som ser for seg å presse inn 1000 studenter i lokalet ved hjelp av en innovativ sove-vertikalt løsning.

- Det er mer arealeffektivt enn japan-

ske kapselhotell, og de fleste på NHH har jo kun ett antrekk uansett.

Plutselig kaster Navigatørene seg inn i budkampen med en visjon om å gjøre Kjelleren om til et Jesus House of Finance, hvor studenter kan lære hvordan Gud egentlig mener du skal prise en opsjon.

- Kristus kastet pengevekslerne ut av tempelet, men vi tror han hadde sagt ja til et solid hedgefond, sier en av lederne mens han blar i en bibel med innebygd rentetabell.

Hver søndag vil de arrangere gudstjeneste med kollekt i døren, hvor inntjeningen vil betales som avlat til Bjørgvin Bispedømme.

BEDS og BI

Inn fra siden stormer ingen ringere enn NHH-ledelsen, med en plan om å gjøre Kjelleren til et Dungeons & Dragons-rom for BEDS-linjen.

- Endelig skal vi fremme interaksjon mellom disse asosiale intellektene, proklamerer rektor ved NAAAHH, Øystein Chuggersen.

Men entusiasmen hans forsvinner raskt da det viser seg at studentene nekter å spille i samme rom og heller insisterer på å kjøre rollespillet via Zoom - med kamera av.

- Jeg liker å ha papirtørklene og fuktighetskremen lett tilgjengelig når jeg spiller D&D hjemme på Hatleberg, sier BEDS-elev Kram E. Cöller, mens han unngår blikkontakt med undertegnede.

Det siste sjokket kommer fra BI, som legger inn et monsterbud for å gjøre Kjelleren om til et skrekkabinett for nye BI-studenter.

- Dette er hva som skjer når du glemmer å networke, adde folk på LinkedIn og heller satser på kompetanse, sier en BI-foreleser mens han peker på falmende bilder av det siste tiårets stud.NAAAHH.

Fremtiden er uvis

Hvem som vinner budrunden er fortsatt uvisst, men én ting er sikkert: Kjelleren, slik vi kjente den, er død. Og ingen bryr seg. Stud.NHH har forvandlet seg til en effektiv, aseksuell og energidrikk-drevet fabrikk for regnearkkompetanse. Ingen shots, ingen sjekking, ingen skandaler - bare sal seks med hvit monster, ritalin og fire ekstra monitorer. Som en kjent festløve på NHH en gang sa:

- Det var et mareritt, men det var vårt mareritt.

Hvil i fred, Kjelleren.

Bulle-Batman

Eksamenskontoret - Oversikt Deepseek - Tiananmen Square Sam4 - Generell Likevekt
Bech-Holte + NHH-fanboys Makroøkonomer + knust ego Amerika + Gulf

Nøkkeltall Jonas + Jens NHH - Akademika Jodel + Stemfrp Steinar W. - Mennesker InFeed + PR Bulle + Presseetik Kjelleren - Folk NHH + U